

การแพทย์ที่เน้นหัวใจ ของความเป็มนุษย์

โรงเรียนสอนแพทย์ให้เป็มนุษย์

วันที่ 25 พฤศจิกายน พ.ศ. 2548 ผมและคณะดูงานได้มีโอกาสไปเยี่ยมชมกิจการของคณะแพทยศาสตร์ มุลินธิพุทธชื้อจี่ที่ฮวาทเหลียน คณะแพทย์แห่งนี้เปิดดำเนินการมาตั้งแต่ปี พ.ศ. 2537 ผลิตแพทย์จบไปหลายรุ่นแล้ว

อาคารคณะแพทย์ปลูกสร้างอย่างมั่นคงแข็งแรงใหญ่โตอลังการ มีบริเวณพื้นที่สีเขียวกว้างขวาง บริเวณไม่ไกลจากคณะแพทย์มากนัก เป็นที่ตั้งของโรงพยาบาลขนาด 1,200 เตียง แห่งแรกของชื้อจี่ ก่อสร้างอย่างอลังการ เช่นเดียวกันระหว่างคณะแพทย์และโรงพยาบาลเป็นที่ตั้งของอาคารมูลนิธิที่สวยงาม บริเวณโดยรอบมีประติมากรรมทั้งดงามและให้ความหมายดีตีประดับไว้หลายสิบชิ้น ภายในอาคารมูลนิธิมีห้องประชุมขนาดใหญ่ และมีพิพิธภัณฑ์งานของชื้อจี่

คณะแพทยศาสตร์ก่อตั้งขึ้นตามภารกิจของชื้อจี่ที่มุ่งช่วยเหลือผู้คนในทุกๆ ด้านด้านการแพทย์ก็เป็ด้านหนึ่งที่ชื้อจี่ให้ความสำคัญ เพราะเป็การช่วยเหลือผู้ตกทุกข์ได้ยากอย่างแท้จริง ซึ่งศาสนาคริสต์ได้จัดกิจกรรมทำนองนี้มานานแล้ว ท่านธรรมจารย์เจ็งเหยียนเล็งเห็นว่ามุลินธิพุทธชื้อจี่ก็ควรทำกิจกรรมด้านนี้ด้วย อันเป็ปณิธานของท่านมาตั้งแต่สมัยอดีตที่ตั้งที่ผมเคยเขียนถึงไปแล้ว ดังนั้นนอกจากก่อสร้างโรงพยาบาลเพื่อบริการชาวบ้านแล้ว ก็ถือโอกาสก่อตั้งสถานที่ผลิตแพทย์ที่เน้นปลูกฝังมิติของความเป็นมนุษย์และจิตวิญญาณควบคู่ไปกับองค์ความรู้ทางเทคนิค

บริเวณหน้าโรงพยาบาลพุทธชื้อจีในไทเปขนาด 1,200 เตียง จะเห็นอาสาสมัครจำนวนมากมาช่วยทำความสะอาดตกแต่งถนนทางเข้าโรงพยาบาล

เพื่อให้ได้แพทย์ที่มีหัวใจของความเป็นมนุษย์โดยมีเป้าหมายให้ได้แพทย์ที่เก่งรักษาโรค รักษาใจ รักษาชีวิตของผู้คนเสมือนญาติ และทำหน้าที่โอบอุ้มโลกใบนี้ด้วย

คณะแพทย์แห่งนี้ ใช้ “พรหมวิหาร 4” อันเป็นแนวทางพระโพธิสัตว์ที่ชาวชื้อจียึดถือมาเป็นคำขวัญประจำคณะ คือ

1. เมตตา ฝึกการมีจิตใจต้องการให้ผู้อื่นมีความสุข
2. กรุณา ฝึกลงมือทำเพื่อช่วยให้ผู้อื่นพ้นทุกข์
3. มุทิตา ฝึกเรียนรู้ เข้าใจ และกตัญญูในสรรพสิ่ง
4. อุเบกขา ฝึกเข้าใจความเป็นธรรมชาติธรรมดา สามารถลดตัวตนและปล่อยวาง

เป็นการตีความพรหมวิหาร 4 อย่างกว้างและลึก

หัวหน้าภาควิชามนุษยวิทยาที่ให้การต้อนรับคณะศึกษาดูงาน จากสหรัฐอเมริกา ทำงานที่นั่นเกือบ 20 ปีก่อนกลับมาทำงานให้ชื่อที่ได้วันแล้วว่า การผลิตแพทย์ของเขาใช้หลักสูตรทำงานองเดียวกับสากลเน้นการฝึกอบรมด้านศิลปวัฒนธรรม มนุษยศาสตร์และการพัฒนาจิตวิญญาณอย่างเข้มข้นและเอาจริงเอาจังควบคู่ไปด้วย เพราะเขาไม่ต้องการให้ได้แพทย์ที่เก่งแต่ทางเทคนิคชี้วงการแพทย์เพียงด้านเดียว แต่เขาต้องการแพทย์ที่มีหัวใจของความเป็นมนุษย์

หัวหน้าภาควิชามนุษยวิทยาของคณะแพทยศาสตร์จ้อจี้ (คนขวา) ให้การต้อนรับคณะดูงาน (คนซ้ายคือคุณสุชล อาสาสมัครจ้อจี้ชาวไทย ทำหน้าที่ล่ามตลอดการดูงาน 5 วัน)

นักศึกษาแพทย์ที่เริ่มมีชั่วโมงเรียนการจัดดอกไม้ การเขียนพู่กันจีน การชงชา การเดิน การนั่ง การยกโต๊ะเก้าอี้แบบไม่ให้เกิดเสียง และอื่นๆ อีกหลายอย่างเพื่อฝึกให้เป็นคนประณีตละเอียดอ่อน เข้าถึงสภาวะของจิต ไม่หยาบกระด้าง นอกจากนี้ ก็ยังให้นักศึกษาไปทำงานอาสาสมัครต่างๆ เพื่อฝึกการบริการรับใช้ผู้อื่น ฝึกลดตัวตน ฝึกให้รำลึกถึงบุญคุณผู้อื่นจนเข้าไปอยู่ในจิตสำนึก

ในบริเวณโรงพยาบาลของจอจี ด้านซ้ายล่าง คือ บริเวณใช้สำหรับประชุม/ปฏิบัติธรรม ชั้นบนถัดมากลางภาพ มีอาสาสมัครกำลังเล่นเปียโนให้คนไข้และญาติฟัง ที่เข็นรถผู้ป่วยเป็นอาสาสมัครมาช่วยทำงานบริการในโรงพยาบาล

หลักสูตรการจัดดอกไม้ เขาสอดแทรกการสอนว่า ดอกไม้ไปไม่ยอมมีทั้งเก่าและใหม่ ทั้งแก่และอ่อน หากไม่ยอมเด็ดดอกไม้ที่ร่วงโรยทิ้งบ้าง ก็อาจจัดดอกไม้ได้ไม่งดงาม อันใดก็อันนั้น การทำงานการดำรงชีวิตก็ต้องการเสียสละในบางเรื่อง เพื่อให้เกิดการลงตัวอย่างสมดุล มีให้ มีรับ อย่างเหมาะสม การอบรมทำนองนี้ ว่ากันว่า เป็นคติจีนโบราณที่สอนเกี่ยวกับศิลปะการดำเนินชีวิตกันมาเป็นพันๆ ปีแล้ว ในขณะที่เดียวกันก็สอดแทรกการเป็นคนที่มีศิลปะมีความละเอียดอ่อนและประณีตไปพร้อมกัน

หลักสูตรการเขียนพู่กันจีนนั้น เวลาตัดพู่กันแต่ละเส้น ต้องทำด้วยจิตใจที่มีสมาธิ สงบ มั่นคง โดยฝึกต่อเนื่องเป็นชั่วโมงๆ เพื่อพัฒนาสมาธิและจิต

การชงชาก็เป็นศิลปะ 2 ด้าน ที่ฝ่ายหนึ่งฝึกการบริการผู้อื่น และอีกฝ่ายหนึ่งเรียนรู้การเป็นผู้รอ รับผิดชอบต่อรับรด รับผิดชอบต่อรับน้ำใจจากผู้อื่นและฝึกการทำงานอย่างมีสมาธิ มีใช้แค่การชงชาเพื่อดื่มเพียงเท่านั้น

เหล่านี้ เป็นตัวอย่างเพียงบางส่วนของสิ่งที่แสดงว่า เขาให้ความสำคัญกับการพัฒนาทางจิตใจของนักเรียนแพทย์ที่จะต้องจบออกไปเป็นแพทย์ที่เข้าใจในเพื่อนมนุษย์ มีจิตใจดีงาม ละเอียดอ่อน และต้องมีความรู้ความสามารถด้านเทคนิคอย่างดีด้วย ซึ่งการฝึกอบรมบ่มนิสัยเช่นนี้เขาใช้กับทุกหลักสูตรตั้งแต่อนุบาลจนถึงมหาวิทยาลัย

ในงานเลี้ยงนำชาแก่คนไข้และญาติในโรงพยาบาล หมอบรรเลงดนตรี อาสาสมัครและเจ้าหน้าที่ ร่วมดูแลและสังสรรค์กับคนไข้และญาติ เขาจัดงานอย่างนี้เป็นประจำ

กรณีที่ได้เด่นสำหรับคณะแพทยศาสตร์แห่งนี้ก็คือ การจัดการเรียนการสอนวิชา กายวิภาคศาสตร์ ซึ่งนักศึกษาแพทย์ต้องเรียนผ่าศพอาจารย์ใหญ่ (อาจารย์ใหญ่เป็น คำเรียกผู้อุทิศศพให้นักศึกษาแพทย์ได้เรียน โดยทั่วไปศพอาจารย์ใหญ่ 1 ท่าน สามารถ ให้นักศึกษาแพทย์เรียนพร้อมๆ กันได้ 4 คน) เขาสร้างระบบที่ให้นักศึกษาเห็นความ สำคัญและรำลึกในพระคุณของอาจารย์ใหญ่ออย่างสูงยิ่ง โดยเขาให้นักเรียนแพทย์ที่ จะต้องเรียนผ่าศพได้รู้จักกับครอบครัวของอาจารย์ใหญ่เพื่อให้เสมือนว่า นักเรียน แพทย์เป็นสมาชิกในครอบครัวนั้นด้วย นักศึกษาแพทย์จะได้เรียนรู้ประวัติเรื่องราว ชีวิตของอาจารย์ใหญ่ตั้งแต่ก่อนเรียนผ่าศพ เพื่อให้รู้ว่าร่างกายของอาจารย์ใหญ่มิใช่เป็น แคศพ แต่เป็นเรือนร่างของเจ้าของชีวิตที่เคยมีเลือดเนื้อ มีลมหายใจ มีคุณงามความดี และมีชีวิตจิตใจอันดีงาม เป็นการปลุกฝังให้นักศึกษาแพทย์มีจิตใจที่รู้จักเคารพผู้อื่น แม้กระทั่งเขาเหล่านั้นเสียชีวิตเป็นศพไปแล้วก็ตาม

เมื่อนักศึกษาแพทย์เรียนผ่าศพ ก็กระทำด้วยความเคารพอย่างสม่ำเสมอ เหมือนกระทำการกับญาติผู้ใหญ่ มิใช่มองเห็นเป็นเพียงแคศพๆ หนึ่งที่ไม่มีชีวิตจิตใจแล้ว เท่านั้น

“นักศึกษาแพทย์จะกรีดผ่าศพของเราผิดพลาดสักกี่ร้อยครั้งก็ไม่เป็นไร เรา อนุญาตให้ทำได้เต็มที่ แต่เมื่อจบไปเป็นแพทย์แล้วห้ามกรีดผ่าตัดใครผิดแม้แต่ครั้งเดียว”

อาจารย์ใหญ่ท่านหนึ่งพูดฝากนักศึกษาแพทย์ไว้ก่อนที่จะเสียชีวิต ทาง อาจารย์ได้บันทึกเป็นวีซีดีไว้ให้นักศึกษาแพทย์ดูก่อนเริ่มเรียนวิชานี้

มีอาจารย์ใหญ่ท่านหนึ่ง ก่อนเสียชีวิตป่วยเป็นมะเร็งระยะสุดท้าย ด้วยความ มุ่งมั่นที่ต้องการบริจาคร่างกายให้นักศึกษาแพทย์ได้เรียน จึงไม่รับยาเคมีบำบัด ไม่ รับการผ่าตัดเพราะจะทำให้ศพใช้ผ่าศึกษาไม่ได้ เพียงขอรับแต่ยาแก้ปวดบรรเทา อาการเจ็บปวดจนกระทั่งสิ้นชีวิต ก่อนสิ้นชีวิตก็ได้มีโอกาสพูดฝากถึงนักศึกษาแพทย์ โดยอาจารย์บันทึกวีซีดีไว้ให้นักศึกษาได้ดูเช่นกัน เพื่อให้นักศึกษาเห็นถึงความเสีย สละและความตั้งใจจริงของอาจารย์ใหญ่

ตัวอย่างเหล่านี้ เปรียบเสมือนการทำให้ศพอาจารย์ใหญ่พูดได้ หาใช่ศพคน ตายที่ไร้ความรู้สึกรู้สึษาเท่านั้น

เมื่อนักศึกษาแพทย์เรียนผ่าศพจบหลักสูตร พวกเขาจะนำชิ้นส่วนของอาจารย์ ใหญ่ที่ผ่าศึกษาแล้ว ซึ่งพวกเขาแยกเก็บรักษาไว้กลับมาเย็บประติดประต่อเท่าที่ทำได้

แล้วห่อหุ้มด้วยผ้าขาวสะอาดปิดคลุมด้วยผ้าแพรพรรณอย่างสวยงาม ทั้งนักศึกษาแพทย์ ญาติของอาจารย์ใหญ่และครูอาจารย์ก็จะมาร่วมพิธี ช่วยกันแบกศพอาจารย์ใหญ่เดินเรียงแถว จัดขบวนแห่ศพด้วยความเคารพระลึกถึงในบุญคุณ นำไปทำฌาปนกิจ แล้วเก็บอัฐิบางส่วนใส่ผอบคริสตจักรรูปทรงปราสาทสวยงาม จารึกชื่อแซ่ไว้ทุกท่านแล้วนำไปเก็บไว้ในห้องพระโพธิสัตว์บนอาคารคณะแพทย์ฯ

นักศึกษาแพทย์ปฏิญาณตน
ต่อหน้าท่านธรรมมาจารย์
แจ้งเหยียน เมื่อสำเร็จการ
ศึกษา

ภาพแสดงถึงจิตใจ
บริการด้วยหัวใจของ
ความเป็นมนุษย์ของ
แพทย์ชาวฉือจี้

นักศึกษาแพทย์จะเขียนคำระลึกถึงอาจารย์ใหญ่ของพวกเขาใส่โลงศพเผาไปด้วยเพื่อคารวะอาจารย์เป็นครั้งสุดท้าย มีการจัดทำเป็นวารสาร ทำเป็นโปสเตอร์ติดแสดงไว้ มีการจัดงาน อ่านคำสดุดี เล่นดนตรีระลึกถึงพระคุณของอาจารย์ใหญ่ของพวกเขาให้ญาติของอาจารย์ใหญ่ ครูอาจารย์และแขกผู้มีเกียรติชม

ด้วยกระบวนการที่ให้ความสำคัญต่อมิติทางมนุษย์และจิตวิญญาณเช่นนี้ ย่อมส่งผลให้จิตใจของนักศึกษาแพทย์ถูกเพาะบ่มให้เป็นผู้ที่มีจิตใจที่ละเอียดอ่อน มีความกตัญญูต่อผู้อื่น ย่อมมีผลทำให้พวกเขาเป็นแพทย์ที่ดีในอนาคต

ท่านหัวหน้าภาควิชา บอกเราว่า

“อาจารย์ใหญ่ของนักศึกษาแพทย์แต่ละคนจะมี 2 คน คือ คนหนึ่งเป็นศพคนที่ตายไปแล้ว แต่อีกคนหนึ่งจะอยู่ในหัวใจของนักศึกษาแพทย์ตลอดไป”

ด้วยระบบการจัดการที่ให้เกิดริ้วเก๋อาจารย์ใหญ่อย่างสูงเช่นนี้ มีผลทำให้ผู้แสดงความจำนงบริจาคร่างกายให้นักศึกษาแพทย์ที่นี้เป็นหมื่นราย มีศพอาจารย์ใหญ่มากเกินความต้องการ จนต้องบริจาคต่อไปยังคณะแพทยศาสตร์แห่งอื่นด้วย โดยมีข้อแม้ว่า ทุกคณะแพทย์ที่รับบริจาคศพไปต้องจัดกระบวนการและพิธีการเช่นเดียวกันนี้

เมื่อได้ดูวีซีดี ได้รู้ได้เห็นเรื่องนี้ด้วยตัวเอง หลายคนในคณะดูงานต้องเสียน้ำตาด้วยความประทับใจ และบางคนบอกว่า “เห็นแล้ว น่าตาย” เพราะตายแล้วถ้าได้เป็นอาจารย์ใหญ่ของนักศึกษาแพทย์ที่นี้ ดูว่าจะได้รับเกียรติและได้รับความเคารพอย่างสูง

โรงพยาบาลพระโอรสิตัว

เกือบ 20 ปีที่ผ่านมา ชื่อจี้เริ่มสร้างโรงพยาบาลแห่งแรกที่ฮวาเหลียนในไต้หวัน ผู้ป่วย ปัจจุบันมีโรงพยาบาลรวม 5 แห่ง มีทั้งที่อยู่ในต่างจังหวัดและชานเมืองไทเป เป็นโรงพยาบาลที่สร้างอย่างมั่นคงสวยงามป้องกันแผ่นดินไหวไว้พร้อมสรรพ เสาแต่ละต้นโอบคนเดียวไม่รอบ คงจะใช้งานได้เป็นร้อยๆ ปี

โรงพยาบาลพุทธจี้แห่งแรก อยู่ที่ฮวาเหลียน เป็นโรงพยาบาลขนาด 1,200 เตียง

ค่าก่อสร้างทั้งหมดมาจากเงินบริจาคของสมาชิกซื้อจีจำนวนนับล้านคน ในช่วงที่ท่าน ธรรมอาจารย์มีดำริจะสร้างโรงพยาบาลแห่งแรกยังไม่มีเงินเลย ทางกระทรวงพาณิชย์ก็นัดที่จะ เมื่อไม่มีเงินควรคิดทำกิจกรรมอย่างอื่นที่ใช้เงินน้อยกว่านี้ไม่ได้ดีกว่า หรือ แต่ท่านธรรมอาจารย์มั่นใจว่าจะทำได้ แม้ต้องใช้เวลาหลายร้อยล้านเหรียญก็ตาม

เมื่อเริ่มโครงการ มีนักธุรกิจชาวญี่ปุ่นที่เคยอยู่ที่ไต้หวันมาก่อนแสดงความ ประสงค์ขอบริจาคเงินก้อนใหญ่ให้สร้างโรงพยาบาล ท่านธรรมอาจารย์ไม่รับเพราะ ต้องการให้คนไต้หวันส่วนใหญ่ได้ร่วมกันเป็นเจ้าของโรงพยาบาลด้วยการร่วมบริจาค คนละเล็กคนละน้อยมากกว่า ในที่สุดโรงพยาบาลแห่งแรกก็สำเร็จจนวันนี้เปิดโรงพยาบาลแห่งที่ 5 แล้ว (ขนาดใหญ่เกิน 1,000 เตียง 3 แห่ง ขนาดเล็ก 2 แห่ง)

เครื่องมือเครื่องมือและเทคโนโลยีทางการแพทย์ไม่ต้องพูดถึง ทุกแห่งมีพร้อม อยู่ในระดับแนวหน้าของไต้หวันและเข้ามาตราฐานสากล สามารถให้การรักษาและ ผ่าตัดโรคยากๆ ได้เป็นผลสำเร็จเป็นจำนวนมาก แต่ที่เด่นมากคือ การจัดระบบให้ ความสำคัญกับมิติทางมนุษย์และจิตวิญญาณอย่างสูง

โรงพยาบาลของซื้อจีใช้พรหมวิหาร 4 เป็นคำขวัญกำหนดทิศทางการทำงานเช่นเดียวกับองค์กรอื่นๆ ของซื้อจี จึงมุ่งบริหารจัดการให้โรงพยาบาลเป็นทั้งแหล่งรักษาคน รักษาใจ รักษาโรค ไปพร้อมๆ กับเป็นสถานที่ปฏิบัติธรรมของทุกฝ่ายไปพร้อมๆ กัน

บรรยากาศในโรงพยาบาลจัดได้ดีมาก สะอาดเป็นระเบียบเรียบร้อยมาก ไม่มี กลิ่นเหม็นของยาให้ได้สัมผัส ผู้คนที่ทำงานในโรงพยาบาลมีทั้งแพทย์พยาบาลและ บุคลากรวิชาชีพ ทำงานร่วมกับอาสาสมัครซื้อจีเป็นร้อยๆ คน ทุกคนให้บริการแก่

แพทย์ พยาบาล และอาสาสมัครจัดงานวันเกิดให้คนไข้ในโรงพยาบาล

ผู้ป่วยด้วยใบหน้ายิ้มแย้มแจ่มใส กระตือรือร้นที่จะช่วยเหลือ แนะนำและให้บริการ ตามบทบาทหน้าที่ของตน

อาสาสมัครที่มาทำงานในโรงพยาบาลต้องแจ้งความจำนงเข้าคิวรอเป็นเดือนๆ กว่าจะได้มาทำงานอาสาสมัครในโรงพยาบาลครั้งละวันสองวัน

วันที่ผมและคณะไปดูงานโรงพยาบาลพุทธชื้อจี้ (Buddhist Tzu Chi General Hospital) ที่ไทเป ซึ่งเป็นตึก 15 ชั้น เพิ่งเปิดบริการเมื่อกลางปี พ.ศ. 2548 ที่ผ่านมา ที่หน้าโรงพยาบาลมีอาสาสมัครชายหญิงหลายสิบคนกำลังช่วยกันกวาดถนนทำความสะอาด จัดเรียงอิฐและตกแต่งบริเวณหน้าโรงพยาบาล ภายในอาคารโรงพยาบาล มีอาสาสมัครประจำทุกจุด บางคนคอยให้ข้อมูล บางคนเซ็นแปล เช่นรถผู้ป่วย บางคนช่วยดูแลผู้ป่วย บางคนเป็นยามดูแลความปลอดภัย บางคนช่วยดูแลผู้ป่วยตามตึกต่างๆ ทำงานผสมกลมกลืนเป็นทีมเดียวกับแพทย์พยาบาล บางคนเป็นนักดนตรีก็มาเล่นดนตรีให้คนไข้และญาติฟัง บางคนออกเยี่ยมบ้านผู้ป่วยในชุมชนร่วมกับเจ้าหน้าที่ฝ่ายวิชาชีพด้วย ทุกคนสวมเสื้อกั๊กเครื่องแบบอาสาสมัครที่มีลักษณะจำเพาะ ซึ่งแต่ละคนกว่าจะได้รับเครื่องแบบนี้ต้องผ่านการฝึกทำงานอาสาสมัครมาก่อนนานพอสมควร

ในโรงพยาบาลมีการจัดสถานที่ปฏิบัติธรรมให้กับคนใช้ทุกศาสนา ไม่ว่าจะเป็นพุทธ คริสต์ อิสลาม บรรยากาศสงบเย็นดีมาก

โรงพยาบาลของชื้อจี้มีการรณรงค์ภายในเพื่อสร้างจิตวิญญาณการแพทย์ที่มีหัวใจของความเป็นมนุษย์ เรียกว่า “The mission to be a human doctor” เพื่อส่งเสริมการพัฒนาจิตใจของผู้ให้บริการทุกระดับให้ใส่ใจในคุณค่าศักดิ์ศรีและความเป็นมนุษย์ของผู้อื่น ให้เกียรติและให้ความเคารพคนทุกคนทุกระดับชั้น และให้ระลึกในพระคุณของผู้ป่วยและญาติที่มาใช้บริการ เขาบอกว่า

“แพทย์พยาบาลและทีมงานมีหน้าที่ช่วยเหลือเพื่อนมนุษย์ซึ่งเป็นภารกิจอันยิ่งใหญ่ ดังนั้นทุกคนต้องลดตัวตนให้เล็กที่สุด จึงจะทำภารกิจที่สำคัญนั้นได้”

เราจึงเห็นแพทย์ชาวชื้อจี้ทุกคนยิ้มแย้มแจ่มใส ยกมือไหว้คนไข้และคนอื่นๆ ได้เสมอ นอบน้อมถ่อมตน ตั้งใจให้บริการอย่างไม่เห็นแก่เหน็ดเหนื่อย เพราะเขาถือว่าการได้ทำงานช่วยเหลือผู้ทุกข์ยากคือการทำหน้าที่พระโพธิสัตว์ สะสมบุญกุศลให้สูงขึ้นเรื่อยๆ

แพทย์แต่ละคนจะมีคติประจำใจที่เลือกรับมาจากคำสอนของท่านธรรมอาจารย์
เปิดเผยให้ผู้อื่นรู้ เช่น

นพ.หยางชวีคัง บอกว่า

“จงใช้ทุกวันเหมือนเป็นวันสุดท้าย มองโลกในแง่ดี ผ่านทุกวันด้วยความ
กระตือรือร้น”

นพ.หู จื่อถิง บอกว่า

“ทำตัวให้เล็ก บริการผู้อื่นให้มาก”

นพ.ไซ่ ซื่อ ซื่อ บอกว่า

“ถือคนไข้ทุกคนเป็นอาจารย์”

นพ.อึ้ง ปั้งเจ้ บอกว่า

“ทำจิตใจให้ขอบคุณทุกคน ขอขอบคุณทุกเรื่อง ทุกที่ ทุกเวลา”

นพ.เกาฟิ่นฝู บอกว่า

“แม้เรามีอายุรู้ความสั้นยาวของชีวิต แต่เราอาจเพิ่มความกว้างและลึกของ
ชีวิตเราได้”

นพ.เปยเย บอกว่า

“อย่าเพียงแค่อตรวจโรค ต้องดูแลคนไข้และรักษาจิตใจของเขาด้วย”

คุณพี่ดวงใจ ธิติยารักษ์ เลขาธิการมูลนิธิธิดาสวนแก้ว ที่ไปดูงานกับคณะ
ของเรา ท่านเคยผ่านการป่วยด้วยโรคมะเร็งระยะสุดท้าย ผ่านวิกฤตมาแล้วด้วย
ความขมขื่นกับคำพูดและการปฏิบัติของแพทย์บางคน และด้วยความประทับใจใน
บริการของแพทย์บางคนด้วย เมื่อได้เห็นโรงพยาบาลของพุทธธื้อจี คุณพี่บอกว่า

“ถ้าที่เป็นมะเร็งอีกครั้ง พี่อยากมารักษาที่โรงพยาบาลแบบนี้”

1 ธนาคารไขกระดูกอันตึบหนึ่งขงเอเชีย

ธนาคารไขกระดูกขงมูลนิธิพุทธธื้อจีก่อตั้งมาตั้งแต่ปี พ.ศ. 2537 ด้วยการ
เชิญชวนผู้มีจิตศรัทธาแสดงความจำนงบริจาคไขกระดูก (Bone marrow registry) เพื่อ
ช่วยเหลือผู้ป่วยที่มีปัญหาเกี่ยวกับความผิดปกติขงเม็ดเลือด เช่น ผู้ป่วยมะเร็งเม็ด
เลือดขาว โรคโลหิตจางบางชนิด มะเร็งต่อมน้ำเหลืองบางชนิด โรคไขกระดูกฝ่อ เป็นต้น
ไขกระดูกคือ เซลล์ที่ผลิตเม็ดเลือดตามปกติ ในกรณีเป็นโรคเลือดบางชนิด

ดังตัวอย่างข้างต้น จำเป็นต้องให้ยาทำลายไขกระดูกที่มีอยู่เดิม แล้วฉีดเซลล์ไขกระดูกของผู้บริจาคเข้าไปทางเส้นเลือดให้เข้าไปอยู่ในไขกระดูกเพื่อทำหน้าที่แทนไขกระดูกของผู้ป่วย เป็นเทคนิคที่ทางการแพทย์ทำสำเร็จครั้งแรกเมื่อปี พ.ศ. 2511 จากนั้นก็มีพัฒนาการก้าวหน้าขึ้นตามลำดับ

ปกติแล้ว ผู้ป่วยมักจะสามารับบริจาคไขกระดูกได้จากญาติพี่น้องร่วมสายเลือด เนื่องจากมีเนื้อเยื่อเข้ากันได้ ร่างกายผู้ป่วยก็จะไม่ปฏิเสธไขกระดูกที่ฉีดเข้าไป แต่ถ้าเนื้อเยื่อเข้ากันไม่ได้ ร่างกายก็จะปฏิเสธไขกระดูกที่ฉีดเข้าไป ผู้ป่วยบางคนไม่สามารถรับไขกระดูกจากญาติพี่น้อง ก็ต้องรอคอยรับบริจาคไขกระดูกจากผู้อื่น ซึ่งมีโอกาสเข้ากันได้ประมาณ 1 ใน 5 หมื่น ดังนั้นหากมีการลงทะเบียนผู้บริจาคไขกระดูกไว้มากเพียงใดก็มีโอกาสที่ผู้บริจาคจะมีเนื้อเยื่อเข้ากับผู้ป่วยได้มากเท่านั้น (ไม่ต้องบริจาคไขกระดูกไปเก็บไว้ในธนาคาร แต่เป็นการเจาะเลือดไว้ตลอดด้วยเทคนิคพิเศษเท่านั้น) ต่อเมื่อตรวจพบว่าเนื้อเยื่อของเราเข้าได้กับผู้ป่วยพอดี จึงจะเข้าสู่กระบวนการเจาะไขกระดูกจากตัวเราไปให้ผู้ป่วย ซึ่งก็มีความเสี่ยงน้อยเท่านั้นที่มีโอกาสบริจาคไขกระดูกให้กับผู้ป่วยจริงๆ ใครที่ลงทะเบียนบริจาคไว้แล้วได้บริจาคจริงก็ถือว่าได้โอกาสทำบุญทำกุศลอันยิ่งใหญ่

ปัจจุบันธนาคารไขกระดูกของชื่อจิมี่ผู้แสดงความจำนงบริจาคไขกระดูกมากถึงเกือบสามแสนคน มีการบริจาคไขกระดูกช่วยเหลือผู้ป่วยจริงๆ ทั้งในไต้หวันและประเทศอื่นๆ ไปแล้วกว่า 800 ราย ใน 20 ประเทศ นับเป็นธนาคารไขกระดูกที่ใหญ่ที่สุดในเอเชีย

ที่เขาทำได้ดังนี้ เพราะมีท่านธรรมาจารย์เจิ้งเหยียนเป็นศูนย์รวมความศรัทธาและผู้คนมีความเชื่อมั่นต่อระบบการดำเนินงาน ประกอบกับมีการนำองค์ความรู้และเทคโนโลยีทางการแพทย์ที่ทันสมัยมาใช้อย่างทันสมัยและเหมาะสมด้วยนั่นเอง

เมื่อวันที่ผมและคณะได้มีโอกาสไปคารวะท่านธรรมาจารย์ ก็มีแพทย์จากจีนแผ่นดินใหญ่มารับไขกระดูกไปปลูกถ่ายให้กับคนไข้ และมีผู้ป่วยที่ได้รับบริจาคไขกระดูกคนหนึ่งหายจากการเจ็บป่วยแล้ว เดินทางมาคารวะท่านธรรมาจารย์และมากล่าวแสดงความรู้สึกในที่ประชุมต่อหน้าท่านธรรมาจารย์ด้วย

มีหญิงคนหนึ่งลงทะเบียนบริจาคไขกระดูกไว้ เธอได้รับแจ้งว่าเนื้อเยื่อของเธอเข้าได้กับคนไข้รายหนึ่ง นั่นหมายความว่าเธอจะได้มีโอกาสบริจาคไขกระดูกเพื่อช่วย

ผู้บริจาคไขกระดูกได้พบกับผู้รับบริจาคไขกระดูกหลังผ่านพ้นการรักษาไปหลายปีแล้ว

ชีวิตคนอื่น บังเอิญเธออยู่ระหว่างตั้งครรภ์ แพทย์บอกว่า ถ้าบริจาคไขกระดูกช่วงนั้นมีโอกาสที่เธอจะแท้งลูกได้ เธอตัดสินใจบริจาคไขกระดูกเพราะเห็นว่าจะได้มีโอกาสช่วยชีวิตคน หากเธอแท้งลูก เธอสามารถตั้งครรภ์ใหม่ได้ ในที่สุดเธอได้บริจาคไขกระดูกและลูกในครรภ์ของเธอก็ปกติดี คลอดออกมาเป็นทารกที่สมบูรณ์และปลอดภัย

เนื่องจากทางมูลนิธิพุทธจี้อัจฉ์เราให้ความสำคัญด้านมิติทางจิตวิญญาณอย่างสูงดังที่เล่ามาแล้ว ดังนั้น เราจะอนุญาตให้ผู้ป่วยที่รับบริจาคไขกระดูกที่รักษาตัวจนหายแล้วนานกว่า 2 ปีขึ้นไป ที่ต้องการพบกับผู้บริจาคไขกระดูกได้พบกันเพื่อรำลึกในบุญคุณของกันและกัน เนื่องจากคนทั้งสองแม้อยู่ห่างไกลกัน ไม่ได้เป็นญาติพี่น้องกันไม่เคยรู้จักกันมาก่อน แต่มีบุญวาสนาเหมือนฟ้าลิขิตให้เนื้อเยื่อเข้ากันได้ คนหนึ่งเจ็บป่วยแล้วสามารถผ่านพ้นมาได้ด้วยจิตใจเมตตากรุณาของผู้บริจาคไขกระดูก ผู้บริจาคไขกระดูกเองก็ถือว่ามีบุญที่มีคนใช้รับบริจาคไขกระดูกของตนได้ ทำให้ตนมีโอกาสทำบุญกุศลอันยิ่งใหญ่

บทเรียนรู้

การดำเนินกิจการทางการแพทย์ของมูลนิธิพุทธรธิ์ถือได้ว่าเป็นนวัตกรรมของมนุษยชาติอันยิ่งใหญ่ เพราะมิใช่เป็นเพียงแค่กิจการสังคมสงเคราะห์ผู้เจ็บป่วยด้วยบริการทางการแพทย์และสาธารณสุขหรือเป็นงานด้านวิทยาการและเทคโนโลยีทางการแพทย์แบบทั่วๆ ไปเท่านั้น หากแต่เป็นการจัดกิจกรรมที่ให้ความสำคัญกับคุณค่า และศักดิ์ศรีของความเป็นมนุษย์ทั้งฝ่ายผู้ให้บริการไม่ว่าจะเป็นแพทย์พยาบาล บุคลากรทุกสาขา และอาสาสมัคร และฝ่ายผู้รับบริการไม่ว่ายากดีมีจน มีชีวิตหรือเสียชีวิตไปแล้ว เป็นการสร้างโอกาสให้ทุกคนได้ปฏิบัติธรรมไปพร้อมๆ กัน

ฝ่ายผู้ให้บริการ ยิ่งทำงานก็ยิ่งจะต้องรู้จักลดตัวตนให้เล็กลง รู้จักเคารพอ่อนน้อมต่อผู้ที่ตนให้บริการและสรรพสิ่งรอบตัว และสร้างบุญกุศลด้วยการทำงานเพื่อผู้อื่นให้มากยิ่งขึ้น

ฝ่ายผู้รับบริการก็จะได้รับบริการที่ดี มีทั้งคุณภาพและมีน้ำใจจนน้ำใจสอดแทรกอยู่ในทุกกรณี ส่งผลให้ตนเองต้องพัฒนาจิตใจตนให้เป็นผู้ที่รู้จักคิดถึงคนอื่นและพยายามทำหน้าที่ช่วยเหลือผู้อื่นในส่วนที่ตนทำได้ ขยายวงออกไปเรื่อยๆ ผู้ป่วยจำนวนไม่น้อย เมื่อผ่านการดูแลจากทีมงานของธื้อจู้ ในที่สุดก็จะกลับกลายมาเป็นสมาชิกและอาสาสมัครของธื้อจู้บำเพ็ญตนเพื่อประโยชน์สุขของคนอื่นต่อไป เข้าลักษณะของการทำให้คนดีและความดีแพร่ระบาดออกไปอย่างต่อเนื่อง

สิ่งที่ผมและคณะดูงานได้เห็นได้สัมผัส ได้เรียนรู้มา มิใช่สิ่งที่เป็นอุดมคติ มิใช่สิ่งเพ้อฝัน แต่เป็นเรื่องที่เกิดจริง มีรูปธรรม พิสูจน์ได้ ยืนยันได้ เรียนรู้ได้ ขยายผลได้

ท่านอาจารย์พุทธทาสเคยสอนว่า มนุษย์เราทุกคนสามารถนิพพานได้ในชาตินี้ เวลาใดที่เราลดตัวตนได้ทำประโยชน์สุขให้แก่ผู้อื่นได้โดยไม่หวังผลตอบแทนอย่างแท้จริง จิตใจเกิดปิฎกสุขเวลานั้นเราก็นิพพานแล้ว แม้เพียงห้วงเวลาสั้นนิดเดียวก็ตาม ที่เรียกว่านิพพานขิมกลาง ไม่ต้องไปรอนิพพานในชาติไหนๆ

ขบวนการพุทธรธิ์เขาก็ชวนกันปฏิบัติเช่นนี้เอง

อีกประติมากรรมหนึ่งที่แสดงถึงความเมตตากรุณาและความอ่อนน้อมของแพทย์ พยาบาลที่มีต่อผู้ป่วย (ประติมากรรมที่ให้ความหมายดีๆ ทำนองนี้ก็มีสืบขึ้น)